

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Economics of Growth and Development (EC22-102)

Date: 30/12/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Write the meaning of income inequality. Discuss the consequences of income inequality on economy
 2. Write the meaning of unemployment. Discuss its causes of unemployment with reference to developing economy.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Discuss critically the stages of economic development given by W.W. Rostow
 2. Describe critically the theory of unlimited supply of labour given by Arthur Lewis
 3. Describe the economic and non-economic factors affecting economic development
 4. Discuss critically the big push theory propounded by Rosenstein Rodan
 5. Write the meaning of poverty. Explain the causes of poverty with reference to developing countries
 6. Explain critically the theory of technical dualism given by Benjamin Higgins
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Difference between economic growth and economic development
 - b) Features of income inequality in India
 - c) Features of developing economies
 - d) Measurement of poverty in developing countries

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. उत्पन्न असमानतेचा अर्थ लिहा अर्थव्यवस्थेवर उत्पन्न असमानतेच्या परिणामांची चर्चा करा
 २. बेरोजगारीचा अर्थ लिहा.विकसनशील अर्थव्यवस्थेच्या संदर्भात बेरोजगारीच्या कारणांची चर्चा करा .
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. डब्ल्यू.डब्ल्यू रोस्टो यांनी दिलेल्या आर्थिक विकासाच्या टप्प्यांची टीकात्मक चर्चा करा .
 २. आर्थर लेविस यांनी मांडलेल्या श्रमांच्या अमर्याद पुरवठ्याच्या सिद्धांताचे टीकात्मक वर्णन करा
 ३. आर्थिक विकासावर परिणाम करणाऱ्या आर्थिक आणि गैरआर्थिक घटकांचे वर्णन करा-
 ४. रोझेनस्टाईन रोडन यांनी मांडलेल्या जोर धक्का (**big push**) सिद्धांताची टीकात्मक चर्चा करा
 ५. दारिद्र्याचा अर्थ लिहा विकसनशील देशांच्या संदर्भात .दारिद्र्याची कारणे स्पष्ट करा
 ६. बेंजामिन हिगिन्सने यांनी मांडलेल्या तांत्रिक द्वैतवादाचा सिद्धांतावर टीकात्मक चर्चा करा
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) आर्थिक वाढ आणि आर्थिक विकास यातील फरक
 - ब) भारतातील उत्पन्न असमानतेचे वैशिष्ट्ये
 - क) विकसनशील अर्थव्यवस्थांची वैशिष्ट्ये
 - ड) विकसनशील देशांमधील गरिबीचे मोजमाप